

Sagen, ſom den nu var, var det det ſamme, ſom at vi ingen Lov fik. Jeg ønsker at ſlaa faſt, at det høje Landſting har ment, at enten der nu blev Fare for, at vi fik denne Lov eller ej, ſkulde der i alt Fald en Wændring ind, og ſaa blev det os, der kom til at ſtaa lige over for denne Sag, lige ſom vi have hørt det tidligere, at hvis vi ikke vedtog denne Wændring, fik vi ingen Lov. Det forekommer mig, at dette vidner om, at det høje Landſting ſtaaer lidt anderledes end Folketinget i den Sure, det nu er i, og at Landſtinget, ſelv om vi gøre os aldrig ſaa megen Flid her i Tinget for at lave Love, ſaaledes at vi maa antage, at Landſtinget maa tage imod dem, dog finder Anledning til, ſelv i den 12te Time, at ſtille Wændringsforſlag, og ſaa blive vi ſatte i ſamme Stilling, ſom vi nu ere i, at de for-tælle os, at vi ſatte udmærkede Reformer i Fare, naar vi tillade os at ſtille Wændringer til dem. Dette ønsker jeg at ſlaa faſt, for jeg vil ſige for mit Bedkommende, at jeg tror ikke, der for Landbruget ſter nogen Ulykke, hvis vi ikke ſaa denne Lov. Jeg har ikke ſtemt for den og agter heller ikke at gøre det i Dag, for jeg tror, det ſkal nok komme til at viſe ſig, at det er ikke det, ſom i alt Fald de ſmaa Landejendomsbeſiddere have tænkt ſig, naar der har været Tale om en Tiendeafløsningslov. Det er navnlig den første Anhydning, det forekommer mig be-timeligt at ſlaa faſt for at viſe, hvor dybt, om jeg ſaa maa ſige, Folketinget er ſunket i Underdanighed over for det Ting oven over os.

Formanden (Høgſbro): Det ærede Medlem maa dog ikke overſe, at Landſtinget kan komme i ſamme Tilfælde, og at det er ſket med Henſyn til Love, der herfra ere overſendte til det.

Ordføreren (Berntſen): Ja, jeg vil proteſtere mod den ſidſte Udtalelſe fra den ærede Rigsdagsmand om, at den Omſtændighed, at man vedtager dette Lovforſlag uforandret, ſkulde være et Udtryk for, hvor dybt dette Ting er ſunket i Henſeende til Underdanighed over for det andet Ting. Der foreligger jo intet Wændringsforſlag til denne Sags eneſte Behandling her, ikke en Gang det ærede Medlem har gjort ſig den Ulejlighed at ſtille Wændringsforſlag, hvor kan det ærede Medlem ſaa beklage ſig over, at der ikke kan blive Lejlighed til Forandring? Der kan jo ikke være Lejlighed til at gøre Forandringer i en Lov, naar der ingen Afſtemningspunkter, ſigtende til en ſaadan Forandring, foreligger. Med Henſyn til Wæ-

dringen, der er foretagen i det andet Ting, ſkal jeg udtale, at den kunne Tiendehynderne ikke have noget imod, ſnarere er den en Forbedring af Loven ogſaa i Tiendehyndernes Favør, idet den affræer enhver nok ſaa begærlig Præſt fra at paaftaa, at han er nødt til ved Beregningen af Afløsningsſummen at tage Henſyn til ſine Eſtermænd. Det er jo nemlig ikke ſjældent, at man hører Embedsmænd ſige ſom ſaa: For mit Bedkommende var der intet i Vejen, men jeg ſtylber mit Embede det, og ſaa var det muligt, at en Præſt her kunde forlange en større Afløsningsſum af Henſyn til ſin Eſtermænd, end han nu vil være friſtet til. Saa det ærede Medlem kan være ſaa rolig for, at den Forandring, der er foretaget i det andet Ting, ikke vil møde Modſtand for Tiendehyndernes Bedkommende. Det ærede Medlem udtalte endvidere, at de ſmaa Tiendehynderne ikke vilde finde ſig videre tilfredſe ved det Forſlag, her foreligger, det var ikke det, ſom de have ventet ſig af en Tiendeafløſning v. ſ. v. I den Henſeende ſtal jeg dog gøre det ærede Medlem opmærkſom paa, at Danmarks Agrarforening, der tæller henved 100,000 Medlemmer, vel ikke mindſt af ſmaa Tiendehynderne, har henvendt ſig til dette Ting i indværende Rigsdagsſamling, og udtalt Ønſket om, at Rigsdagen maatte enes om Tiendeafløsningsloven efter Princippet frivillig Overenſtomſt. Det er lykkedes Rigsdagen at imødekomme dette Ønſke, og jeg ved ikke, om det ærede Medlem har ſaaet nogen ſærlig Bemyndigelſe ſiden til at optræde paa Agrarforeningens eller de ſmaa Tiendehynderes Vegne.

Endnu ſtal jeg, førend Forhandlingen ſlutter, tillade mig at give en lille hiſtorisk Redegørelſe for, hvorledes Spørgsmaalet om Tiendeafløſningen tidligere har været behandlet. Det er ogſaa af Henſyn til den ſidſte ærede Rigsdagsmand, der talte; jeg har nemlig ſet af et Referat, at han ved et Møde forleden har udtalt, at dette Ting ved Tiendeafløsningsloven har forladt Folketingets gamle Standpunkt ogſaa i denne Sag. (Stemmer: Hør!) Det kunde maatte derfor være af Interesſe at ſaa at vide, hvad der virkelig hiſtorisk er foregaaet i denne Sag, for ſaa kunde man mulig blive fri for et Stikord mindre. Stikordene er der jo godt Køb paa i denne Tid, og det ærede Medlem fra Ribe hører jo til dem, der nok vilde have godt Køb paa ſine Sager, og derfor vil jeg ogſaa af Henſyn til det ærede Medlem meddele, hvorledes Spørgsmaalet om Afløſning af Tienden hiſtorisk har udviklet ſig. Kravet om en Tiendeafløſning er jo gammelt, men det fremtraadte, ſaa vidt mig bekendt, først for Offentligheden i Året